

2014. évi emberi jogi jelentés

Országjelentések az emberi jogok tiszteletben tartásáról – 2014

<http://www.state.gov/j/drl/rls/hrrpt/2014/frontmatter/236322.htm>

Kiadta az Amerikai Egyesült Államok Külügyminisztériuma (Bureau of Democracy, Human Rights and Labor)

2015. június 25.

Bevezetés

Augusztus első vasárnapján az **Iraki és Levantei Iszlám Állam (Iszlám Állam)** nevű terrorszervezet lerohanta azokat a városokat és falvakat, amelyek ősidők óta a jezidi nép otthonát biztosítják. A jezidi egyike a sok kisebb etnikai-vallási kisebbségnek, amelyek évszázadok óta Irak és Levante sokszínű tájain élnek. Az Iszlám Állam több száz férfit, nőt és gyermeket támadott és gyilkolt meg, pusztán a hitük miatt. Néhányakat menekülés közben hátra lőttek, másokat pedig élve eltemettek. Több ezer nőt ejtettek foglyul, és használtak szexuális rabszolgaként. Számos áldozat holttestét később tömegsírokban találták meg. Azoknak, akiknek sikerült elmenekülniük, egy hétig kellett gyalogolniuk az Irak északnyugati részén, Szindzsár területén húzódó elhagyatott hegytetőkig. A jezidi közösség megmaradt túlélőinek védtelenül, élelem és víz nélkül, az Iszlám Állam ostroma alatt, szörnyű atrocitásokkal kellett szembenézniük, amit Obama elnök „potenciális népirtásnak” nevezett. Amerikai légitámadások segítségével a kurd hadsereg ki tudott alakítani egy biztonságos területekre vezető útvonalat. Az Iszlám Állam Irakon és Szírián keresztül történő előrenyomulása sok más (keresztény, türkmén, shabak vallású, síita és szunnita) áldozatot is követelt, miközben felélesztette az iszlám ideológiájának egyik alapvető tételét, a középkori hadviselés és hódítás legfélelmetesebb módszereit.

Bár jelentéseink továbbra is a kormányzatok magatartására koncentrálnak – hiszen a kormányok felelnek az emberi jogok és alapvető szabadságok előmozdításáért és védelméért saját területükön –, a 2014. évre a nem állami szereplők által elkövetett atrocitások miatt is emlékezni fogunk. **E szereplők brutális magatartása az egyik legjelentősebb téma Az emberi jogok tiszteletben tartásáról szóló 2014. évi országjelentésekben.**

Az olyan terrorszervezetek mint például az **Iszlám Állam, az al-Kaida az Arab-félszigeten (AQAP), az al-Kaida az Iszlám Maghreb Földjén (AQIM), a Boko Haram, az al-Shabaab, a Dzsabhat al-Nuszra** és mások emberi jogi visszaéléseket követtek el ártatlan civil személyekkel szemben, és megsértették a nemzetközi humanitárius jogot. Sok esetben azokat igyekeztek eltávolítani, akik nem osztották szélsőséges nézeteiket, köztük más szunnita muzulmánokat is. Egyes kormányok erre válaszul jogsértéseket és visszaéléseket követtek el, és az erőszakos szélsőséges megnyilvánulásaira tett ilyen reakciók gyakran aláásták az annak megfékezésére irányuló törekvéseket.

Szíriában a kormányzati rendvédelmi erők és a hozzájuk kapcsolódó polgárőrség tömeges gyilkosságokat követett el, a polgári lakosságot bombázta, nem bánt megfelelően a foglyokkal, és bántalmazta őket, továbbá háborús fegyverként alkalmazta a nemi erőszakot. Az **Iszlám Állam** és az **al-Nuszra** kihasználta a kaotikus helyzetet, és az Aszad által elkövetett atrocitásokkal szemben a legjobb elérhető védelmet nyújtó szervezatként tetszelegett, miközben ők maguk is számos hasonló visszaélést követtek el, így mészárlásokat, bombázásokat, ítélethozatal nélküli kivégzéseket és erőszakos kitelepítéseket, mindezt vallási hovatarozás alapján.

A keleti Rakka és Dajr az-Zaur tartományokban az Iszlám Állam tömeges atrocitásokat követett el, ideértve kb. 900 fő kivégzését a Dajr az-Zaur tartománybeli al-Sheitaat törzsből. A terrorista csoport tagjai házasságtöréssel vádolt nőket és férfiakat köveztek meg, civil személyeket feszítettek keresztre, kényszerházasságok megkötését támogatták, megerőszakoltak olyan lányokat és nőket, akiket szexuális rabszolgaság céljából raboltak el, valamint külföldi újságírókat és segélyszervezetek munkatársait fejezték le, és ezekről a bűncselekményekről videókat osztottak meg a közösségi oldalakon.

Irakban az **Iszlám Állam** tagjai szisztematikus és széles körű támadásokat intéztek bizonyos személyek ellen vallásuk vagy nemzetiségük alapján, nőket és gyermekeket erőszakoltak meg, és gyermekkatonákat toboroztak, míg a síita milíciák és a Népi Mozgósítási Bizottságok (Popular Mobilization Committees) önkéntesei erőszakos cselekményeket és bűncselekményeket követtek el. A széles körben elterjedt korrupció és a kormány képtelensége a rendvédelmi erők és a milíciák visszaélésszerű cselekményeinek megfékezésére azt eredményezte, hogy a nép elvesztette a kormányba vetett bizalmát. Abadi miniszterelnök azonban ígéretet tett arra, hogy megoldja ezeket a problémákat.

Nigériában a Boko Haram támadásai nyomán több mint 4000 polgári személy vesztette életét csak 2014-ben, több tízezer ember pedig otthona elhagyására kényszerült. Áprilisban a Boko Haram 273 lányt rabolt el a Chibok állami lányiskolából; a lányok többsége az év végén még mindig nem került elő. A szomszédos **Kamerunban** bekövetkezett halálos támadások és emberrablások Nigéria határain túlra is kiterjesztették a terrorista csoport befolyását. Regionális és nemzetközi partnereket is mozgósítottak a helyzetre való reagálás érdekében, azonban a nigériai hadseregen belül elharapózott korrupció, valamint a nigériai nemzetbiztonsági szervek emberi jogok tiszteletben tartásának terén nyújtott gyenge teljesítménye aláásta a Boko Harammal szembeni hatékony harcra irányuló törekvéseket.

Szomáliában és Kenyában az **al-Shabaab** terrorista csoport támadásai egész évben folytatódtak, és számos civil személy életét követelték. Decemberben a **pakisztáni Talibán** tagjai az évtized legsúlyosabb atrocitását követték el Pakisztánban iskolás gyermekekkel szemben, amikor 132 diákot öltek meg, olykor kivégzésszerű módszerekkel. **Dél-Szudánban** a kormányzati és az ellenzéki erők a becslések szerint 10 000 gyermeket használtak fel az ország

belső konfliktushelyzetének állandósítására, amely miatt több mint 1,5 millió ember kényszerült lakóhelye elhagyására.

Jemenben az Arab-félszigeti al-Kaida civil személyeket rabolt el váltságdíjért, valamint továbbra is öngyilkos merénylőkkel támadta a civileket, amellyel számos ember halálát okozta. **Algériában az al-Kaida az Iszlám Maghreb Földjén** ártatlan civileket gyilkolt meg.

Ezzel egy időben a tekintélyelvű államok továbbra is erőszakot vagy elnyomó törvényeket alkalmaztak a belföldi szakadárak elhallgattatására, olykor a terrorizmus vagy a külföldi fenyegetések elleni küzdelemre hivatkozva.

A **Koreai Népi Demokratikus Köztársaság** teljesítménye az emberi jogok tiszteletben tartásának terén

továbbra is az egyik legrosszabb a világon, és ebben az évben különösen nagy figyelmet kapott. Egy ENSZ Vizsgálóbizottság által februárban kiadott jelentés arra a következtetésre jutott, hogy a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság kormánya, intézményei és tisztségviselői szisztematikus, széles körű és súlyos emberi jogi jogsértéseket követtek el, amely gyakorlat továbbra is fennáll. Ezenkívül a jelentés megállapította, hogy az elkövetett jogsértések sok esetben emberiség elleni bűncselekménynek minősültek. A disszidensek továbbra is nyilvános kivégzésekről, eltűnésekről, önkényes letartóztatásokról és őrizetről, valamint kínzásokról számoltak be, és a hazaküldött menekültek súlyos büntetéseiről is érkeztek jelentések.

Oroszország politikai rendszere egyre inkább tekintélyelvű, és a kormányzat egy sor új intézkedést vezetett be annak érdekében, hogy az ország határain belül elnyomja az eltérő véleményeket. A kormány újabb elnyomó jogszabályokat fogadott el, a meglévő törvényeket pedig szelektíven és szisztematikusán a civil szervezetek, a média és más független szószólók zaklatására és üldözésére használta. A független médiára gyakorolt jelentős kormányzati nyomás több ügy tekintetében korlátozta a híradásokat, ideértve különösen az ukrajnai helyzetet, az LMBT-kérdéseket, a környezetvédelmet, a helyi vagy a szövetségi vezetéssel szemben megfogalmazott kritikákat, valamint a szeparatista vagy föderalista témákat.

Márciusban az **orosz haderő** elfoglalta a Krím-félszigetet Ukrajnában, és megpróbálta Oroszországhoz csatolni. Az orosz megszálló hatóságok üldözték a tatár közösség tagjait, bizonyos vallási kisebbségeket, valamint más olyan személyeket is, akik elleneztek a megszállást, és az üldözöttek sok esetben a félsziget elhagyására kényszerültek. **Ukrajna** keleti részén az orosz erők és az Oroszország által támogatott szeparatisták városi területeket bombáztak, és más súlyos emberi jogi jogsértéseket – így gyilkosságokat és emberrablásokat – is elkövettek. Több mint egy millió ember kényszerült a régió elhagyására.

Szaúd-Arábiában a hatóságok több emberi jogi aktivistát terrorizmus gyanújával különbíróság elé állítottak, egy személyt „boszorkányság” vádjával elítéltek és kivégeztek, súlyosan korlátozták a vallásszabadság gyakorlását, valamint a gondnoksági rendszeren és az autóvezetési tilalmon keresztül továbbra is korlátozták a nők lehetőségeit.

Irán folytatta a polgári szabadságjogok – köztük a gyülekezési szabadság, a szólásszabadság, a vallásszabadság és a sajtószabadság – súlyos korlátozását, valamint állampolgárai kivégzését (a világon a második legmagasabb arányban) olyan eljárásokat követően, amelyek sok esetben Irán saját, a jogszerű eljárást biztosító alkotmányos garanciáját, valamint a nemzetközi jogi normákat sem tartották tiszteletben.

Jóllehet a tekintélyelvű kormányok egyre agresszívebben sújtanak le a véleménynyilvánítás szabadságára (ideértve az új médiumok használatát is), a civil társadalom egyre befolyásosabb szereplőként jelenik meg a nemzetközi szinten azzal párhuzamosan, hogy az emberek minden országban egyre több kapcsolatot létesítenek egymással, és egyre tájékozottabbá válnak. **A technológia egyedülálló szerepe az emberi jogi jogsértések elkövetésében, valamint az azokkal szembeni harc terén szintén nyilvánvaló trendként jelenik meg a 2014. évi emberi jogi jelentésekben.**

Ebben az évben a tekintélyelvű kormányok számos leplezetlen módszert alkalmaztak arra, hogy határaikon belül ellenőrzést gyakoroljanak az internethasználat felett. A Freedom House egy nemrégiben kiadott jelentése szerint 2014-ben 41 ország fogadott el vagy javasolt olyan jogszabályokat vagy egyéb szabályzatokat, melyek az internetes szólásszabadság korlátozására vagy azzal kapcsolatos büntetésekre irányultak. **Fehéroroszországban** Aljakszandr Lukasenko olyan jogszabály-módosításokat vezetett be, amelyek tovább korlátozták az internetes hírportálokat.

Másutt egyre több kormány gátolta meg egyre nagyobb arányban a weboldalakhoz, köztük a közösségi oldalakhoz való hozzáférést. **Tádzsikisztánban** a kormány az év során többször is zárta a közösségi oldalakhoz való hozzáférést, ideértve a Facebookot és a YouTube-ot is. **Törökországban** a kormányzati hatóságok a helyi választások előtti időszakban blokkolták a YouTube-ot és a Twittert. **Kínában** a kormány továbbra is letiltotta a vitásnak tartott weboldalakhoz való hozzáférést (olyan oldalak tartoznak ide, amelyek például Tajvannal vagy a dalai lámával kapcsolatosak), decemberben pedig médiabeszámolók szerint a Gmail – a világ legnagyobb e-mail szolgáltatója – kínai forgalma nullára csökkent, amikor jelentős számú felhasználót blokkoltak. A szeptemberben kitört **hongkongi** diáktüntetések után Kína cenzori hatóságai állítólag zárolták a fotómegosztó közösségi oldalt, az Instagramot. **Ecuadorban** pedig egy ügyvédi iroda szerzői jogi jogszabályokat alkalmaz azokkal a tartalmakkal szemben, amelyek a közösségi oldalakon bírálják a kormányt.

A gondolataikat az interneten kifejtő emberi jogi aktivisták ellen több országban is büntetőeljárásokat indítottak, melyek során terrorizmus miatt szabtak ki rájuk büntetéseket. **Szaúd-Arábiában** a belügyminisztérium eredetileg terroristák kezelésére felállított külön büntetőbírósága tárgyalta az internetes aktivista Raif Badawi ügyét, és tíz év börtönre, valamint 1000 korbácsütésre ítélte azért, mert gyakorolta a véleménynyilvánítás szabadságához és a vallásszabadsághoz való jogát. Egy másik aktivistát, Waleed Abu al-Khairt ugyanez a bíróság

július 7-én 15 év börtönbüntetésre ítélte. **Kuvaitban** Abdullah Fayrouzt öt év börtönbüntetésre, azt követően pedig örökös száműzetésre ítélték azért, mert a Twitteren „rágalmazta az emírt”.

Vietnamban a hatóságok folytatták a békés internetes megnyilvánulások elfojtását azzal, hogy politikai alapon bloggereket tartóztattak le és ítélték el, valamint az aktivistákkal és azok családtagjaival szemben rövid távú őrizetet rendeltek el, tiltott megfigyeléseket végeztek, megfélemlítették őket, és jogellenes módon elkobozták a számítógépeiket, illetve mobiltelefonjaikat.

Ugyanakkor számos civil szervezet sikeresen kiállt az internetes jogvédelem mellett, és olyan technológiák kifejlesztésén dolgoznak, amelyek lehetővé teszik a véleménynyilvánítás szabadságának gyakorlását, és felhívják a figyelmet az emberi jogokkal kapcsolatos visszaélésekre.

Például civil szervezetek gyűltek össze egész Afrikából, hogy kidolgozzák az Internetes jogok és szabadságok afrikai nyilatkozatát, melynek célja az internetes szabadsággal kapcsolatos emberi jogi normák és alapelvek előmozdítása a kontinensen. Ezenkívül új technológiákat fejlesztettek ki annak érdekében, hogy a polgárok szabadon kommunikálhassanak és szerveződhessenek. Számos nem állami szereplő bebizonyította, hogy az interneten terjedő gyűlöletbeszéddel szemben hatékonyan fel lehet venni a harcot, anélkül, hogy állami cenzúrához vagy korlátozásokhoz kellene folyamodni. **Burmai** civil társadalmi csoportok például jelezték aggályaikat az interneten fellelhető muzulmánellenes gyűlöletbeszéddel kapcsolatban, és társadalmi, valamint vallási vezetőkkel együttműködve olyan üzenetekkel reagáltak ezekre, amelyek aláásták a gyűlöletkeltő anyagok feltöltőinek érveit.

A civil társadalom és a civil szervezetek műholdképeket, videókat és crowdsourcing technológiákat használnak az információszerzésre és arra, hogy dokumentálják az emberi jogi visszaéléseket olyan területeken, ahol az utóbbi években a biztonsági és hozzáférhetőségi intézkedések miatt nehézkessé vált az ilyen jellegű információsolgáltatás. 2014 augusztusában például az Amnesty International közzétett egy videót, amelyen állítólag rendvédelmi dolgozók vágják el a fogvatartottak torkát, és szabadulnak meg a holttestektől északkelet-**nigériai** tömegsírokban. Az elmúlt évben a Human Rights Watch és más szervezetek videofelvételeket, műholdképeket és a közösségi oldalakon található hozzászólásokat használtak fel a **Szíriában** zajló emberi jogi jogsértések dokumentálására és az **Iszlám Állam** és más terrorista csoportok mozgásának feltérképezésére.

A technológiát az adatok ellenőrzésére, valamint arra használják, hogy pontos információt szolgáltatassanak a kormányoknak és az ENSZ-nek a világ országaiban zajló tüntetésekről, pusztításról és erőszakos cselekményekről. Ezenkívül segíti az átláthatóság növelését is.

A fizetések elektronikus kifizetésének szélesebb körben való elterjedése például lehetővé tette a késedelmes fizetések és a munkabérek ellopásának csökkentését, melyek a migráns munkavállalók leggyakoribb problémái közé tartoznak. 2014-ben **Szaúd-Arábiában** és

Ománban megnőtt azon vállalkozások száma, amelyek az említett megoldásokat alkalmazzák, követve az **Egyesült Arab Emírségek** példáját.

2014-ben meglehetősen sok társadalmat uralt a korrupció, amit túlzottan sok felügyelet nélkül eljáró vezető használt fel hatalma megerősítésére. **A korrupció, az emberi jogi jogsértések és az elnyomó kormányzás közötti összefüggés egyre szélesebb körben való felismerése a jelentéseinkben szereplő harmadik trend.**

Oroszországban a korrupció a végrehajtó, a törvényhozó és a bírói ágba is, valamint a kormányzat minden szintjén jellemző volt. A korrupció a következőkben nyilvánult meg: a hivatalnokok megvesztegetése, költségvetési források nem rendeltetésszerű felhasználása, állami tulajdon ellopása, kenőpénzek a közbeszerzési eljárásokban, zsarolás, valamint hivatali pozícióval való visszaélés személyes haszon biztosítása érdekében.

Kínában a nagy horderejű korrupcióellenes kampány ellenére a korrupció továbbra is elterjedt maradt, melynek számos esete a kormány által szigorúan szabályozott területeket érintett, így például a földhasználatot, az ingatlanokat, a bányászatot és az infrastruktúra-fejlesztést. Azokkal a polgárokkal és civil társadalmi szereplőkkel szemben, akik támogatták a korrupcióval szembeni független küzdelmet, eljárást indítottak. Például 2014 folyamán a kormány legalább tíz, az Új Polgárok Mozgalomhoz kapcsolódó személyt ítelt el olyan vádak alapján, amelyek az átláthatóságot és a jó kormányzást támogató tevékenységekben gyökereztek.

Venezuelában a korrupció csökkentette a rendvédelmi erők hatékonyságát, és aláasta a bírói kar függetlenségét. A kormányzat gyakran folytatott nyomozást, valamint szelektív eljárásokat politikai ellenfelei ellen korrupciós vádak alapján, az ellenfelek zaklatása, megfélemlítése és bebörtönzése céljából.

Srí Lankán folytatódott a nepotizmus és a részrehajlás kultúrája; az előző kormányzó párt hívei állítólag kedvezményes elbánásban részesültek a magas rangú kormányzati és üzleti pozíciók megpályázása során. A 2015 januárjában megtartott választások előtt alkalmazott korrupcióellenes üzenetek a sikeres ellenzéki politikai kampány legfontosabb elemét képezték.

A fentiekhez hasonlóan **Nigériában** is ellenőrizetlenül folytatódott a korrupció széles körben történő alkalmazása, ami ártott az ország gazdaságának, továbbá aláasta Nigéria képességét állampolgárai megvédésére és a Boko Haram elleni hatékony harcra. Bár a törvény büntetni rendeli a korrupciót, a leköszönő nigériai kormány – amely a 2015 márciusában tartott választásokon alulmaradt – nem szerzett érvényt hatékonyan a jogszabályi rendelkezéseknek, a tisztviselők pedig gyakran büntetlenül vettek részt korrupciós tevékenységekben.

Az emberi jogok és a demokrácia szempontjából minden ország esetében a legfontosabb teszt az, hogy az adott ország képes-e kritikusan tekinteni magára, képes-e felelősséget vállalni és kezelni a kihívásokat, továbbá helyrehozni a hibáit úgy, hogy átlátható módon folyamatosan reformok megvalósítására törekszik. Az Egyesült Államoknak is be kell tartania az emberi jogi

kötelezettségeit. Saját beszámolóinkat nem szerepeltetjük ebben a jelentésben, mert nem lehetünk objektív megfigyelői saját magatartásunknak. Azonban üdvözljük az emberi jogi csoportok, más kormányok és multilaterális szervezetek vizsgálódásait. Szem előtt tartjuk és komolyan vesszük a belföldi és a nemzetközi civil társadalom arra vonatkozó tanácsait, hogy hogyan tudnánk tovább fejlődni. 2014-ben átfogó, több szervezetet felölelő egyeztetésbe kezdtünk a hazai civil társadalmi és emberi jogi szervezetekkel az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának Általános Időszakos Jelentési eljárása (Universal Periodic Review process) keretében 2015-ben benyújtandó második jelentésünk előkészítése során.

Az emberi jogok előmozdítása és megvédése mellett régóta fennálló elköteleződésünket tükrözi *Az emberi jogok tiszteletben tartásáról szóló országjelentések* idei kiadása is.

KIEMELT BESZÁMOLÓK

Afganisztán

2014-ben Afganisztánban sor került az első demokratikus hatalomátvételre, miután április 5-én elnökválasztást és tartományi választásokat tartottak, majd június 14-én egy második elnökválasztási fordulót. A második fordulót csalásokról szóló beszámolók árnyékolták be, amit az összes szavazóurna ellenőrzése követett. Az elnöki jelöltek közötti elhúzódó politikai tárgyalások eredményeként létrejött egy nemzeti egységkormány, melynek elnöke Ashraf Ghani lett, a végrehajtás újonnan létrehozott vezetői pozícióját Abdullah Abdullah töltötte be. Az országban továbbra is instabil a helyzet, a kormány még mindig aktív felkelőkkel harcol. A legjelentősebb problémát még mindig a felkelő csoportok által a civilek sérelmére elkövetett támadások jelentették. Nyolc újságíró gyilkoltak meg az év során, amely ezzel 2001 óta a legtöbb áldozatot követelő év volt a média számára. Az év során folytatódtak a nők, köztük a választott női állami tisztségviselők elleni erőszakos, brutális támadások. A rendvédelmi erők folyamatosan követték el emberi jogi jogsértéseket.

Azerbajdzsán

2014-ben fokozódott az erőszak a harcvonalon és az Örményország-Azerbajdzsán határon, a szeparatisták pedig Örményország támogatásával továbbra is ellenőrzésük alatt tartották a Nagorno-Karabakh terület nagy részét és hét másik azerbajdzsáni területet is. A Nagorno-Karabakh területtel kapcsolatos megoldatlan konfliktus következtében több mint 600 000 ember kényszerült otthona elhagyására. A véleménynyilvánítás szabadságára, a békés gyülekezés jogára és az egyesülési jogra vonatkozó kormányzati korlátozások növekedtek, köztük a megfélemlítések, valamint a megkérdőjelezhető vádak alapján történő bebörtönzések is, továbbá a civil társadalmi aktivisták, az újságírók és az emberi jogok védelmezőinek zaklatása. A hatóságok számos különféle intézkedést alkalmaztak az emberi jogi aktivisták és a civil szervezetek működési terének további leszűkítésére. Az egyre korlátozóbb környezet és a növekvő nyomás eredményeként több civil szervezet működésképtelenné vált, körülbelül 30 szervezet állítólag felhagyott a tevékenységével, és legalább három szervezet zárta be az irodáit novemberig. A kormány az igazságügyi szervezetet használta fel a békés véleménykülönbségek megbüntetésére, és egyre több beszámoló érkezett önkényes letartóztatásokról és fogva tartásokról, politikai indíttatású bebörtönzésekről, valamint elhúzódó előzetes letartóztatásokról olyan személyek esetében, akiket az állami tisztségviselők fenyegetésként értékelték. A korrupció állítólag továbbra is széles körben elterjedt volt, bár a kormány lépéseket tett a kisebb jelentőségű helyi szintű korrupciós ügyek csökkentésére.

Banglades

Az elmúlt években bekövetkezett tragikus, sorozatos gyárbaleseteket követően (amelyekben több mint 1000 dolgozó vesztette életét), 2014-ben eddig példátlanul alapos vizsgálatnak vetették alá Banglades ruhaipari ágazatát. Multinacionális vállalatok, nemzetközi szervezetek és munkaügyi jogokat képviselő csoportok újonnan létrejött szövetségei a bangladesi kormánnyal együttműködve dolgoztak a munkavállalók biztonságának megerősítésén

több ezer ruhagyárban. Továbbra is jelentős aggályok állnak fenn azonban a munkavállalók szabad egyesüléshez és kollektív tárgyalásokhoz való jogával kapcsolatban. Egész évben folytatódott a munkaügyi aktivisták elleni erőszakos cselekmények, valamint az aktivisták megfélemlítése és zaklatása. A 2013 végén tapasztalható, több hónapig tartó politikai felfordulás és erőszakos események után a 2014 januárjában megtartott parlamenti választások nem mentek végbe problémamentesen. Az ellenzék több erőszakos sztrájkot rendezett a szövetségeseivel, majd bojkottálta a választást. A hatalmon lévő párt a képviselői helyek több mint felét megszerezve, vitán felül nyerte meg a választást. Törvénytelen gyilkosságokról és erőszakos körülmények közötti eltűnésekről is érkeztek beszámolók, akárcsak az internetes véleménynyilvánítás és a média korlátozásáról. A nőkkel szemben egyenlőtlen bánásmódot alkalmaztak, és sok gyermek gazdasági szükségből vagy az emberkereskedelemből kifolyólag munkára kényszerült. Mivel nem igazán tartották be a jogállamiság alapelvét, akár állami tisztségviselők is büntetlenül követhettek el emberi jogi jogsértéseket és visszaéléseket, a polgárok pedig akadályoztatva voltak emberi jogaik élvezetében.

Fehéroroszország

Fehéroroszországban a polgároknak továbbra sem volt lehetőségük arra, hogy választások útján leválták a kormányt. A kormányzat korlátozta a véleménynyilvánítás, a békés gyülekezés és az egyesülés jogát, valamint a vallás- és lelkiismereti szabadságot. A hatóságok pénzbüntetéseket és börtönbüntetéseket szabtak ki a civil társadalmi aktivistákra és a független médiára. A hatalmi ágak egyensúlyát biztosító fékeket és ellensúlyokat nélkülöző rendszerben állítólag politikai vádak alapján tartottak börtönben embereket, és a kormány nem tudott elszámolni több, már régóta folyamatban lévő, politikai indíttatású eltűnéssel kapcsolatos ügy tekintetében. A hatóságok zaklatták és hátrányos megkülönböztetésben részesítették az LMBT közösség tagjait, a fogyatékkal élő személyeket, az etnikai kisebbségeket, valamint azokat a személyeket, akik a fehérorosz nyelvet kívánták használni. A munkavállalók nem gyakorolhatták a szabad egyesüléshez való jogot, és szakszervezeti vagy politikai tevékenység esetén kirúghatták őket az állásukból, anélkül, hogy emiatt hatékony jogorvoslati lehetőségekkel élhettek volna.

Burma

2014-ben továbbra is rendkívül aggasztóak voltak a Rakhine államban elkövetett emberi jogi visszaélések, éles ellentétben a 2011 óta széles körben tapasztalható haladással. A polgári szervek továbbra sem voltak képesek ellenőrzést gyakorolni a katonaság felett. A kormányzat nem vezetett be semmilyen tisztességes, egyenlőségen és megkülönböztetés-mentésen alapuló eljárást a polgári jogokhoz való teljes körű hozzáférés érdekében, különösen nem a rohingya kisebbség tekintetében. Rakhine államban a hatóságok semmilyen érdemi erőfeszítést nem tettek annak érdekében, hogy segítsenek az erőszakkal kitelepített rohingya és más muzulmán kisebbségek tagjainak hazatérni, és továbbra is aránytalan korlátozásokat érvényesítettek az említett személyek mozgását illetően. A kormány ezenkívül súlyosan korlátozta a humanitárius szervezetek Rakhine államhoz való hozzáférését, és szinte semmit nem tett az erőszak és a diszkrimináció kiváltó okainak kezelése érdekében. A kényszerszermunka – amely gyermekeket is érintett – továbbra is jellemző volt, jóllehet kisebb mértékben, mint korábban. Bár a gyermekkatonák törvénytelen toborzása és

alkalmazása folytatódott, a hadsereg 552 gyermekkatonát szabadon engedett azóta, hogy a kormány 2012 júniusában aláírt egy közös cselekvési tervet az ENSZ-szel, ami arra utal, hogy növelték az említett gyakorlat megszüntetésére tett erőfeszítéseket. A kormány továbbra is igyekezett fejleszteni a munkaügyi jogokra vonatkozó jogszabályi kereteket, azonban jelentős kapacitásbeli korlátokkal kellett megbirkóznia. 2014-ben az Egyesült Államok, Japán és Dánia kormányaival, valamint a Nemzetközi Munkaügyi Szervezettel (ILO) együtt Burma bevezette az alapvető foglalkoztatási jogok és munkaügyi eljárások Burmában történő előmozdítására irányuló kezdeményezést. A kezdeményezés támogatni fogja a burmai munka törvénykönyvének korszerűsítését, javítani fogja a nemzetközi munkaügyi normák betartását, és elő fogja mozdítani az erős alapokon nyugvó párbeszédet a kormány, az üzleti világ, a munka világa és a civil társadalom között. Az egyéb fontos problémák között említhető a nemi erőszak és a szexuális erőszak, különösen a konfliktus sújtotta területeken, a politikai indíttatású letartóztatások és a törvényesség általános hiánya, ami korrupcióval és a földek széles körű, megfelelő kompenzáció vagy jogorvoslat nélkül történő elkobzását eredményezte. A hatóságok továbbra is számos olyan jogszabályt kényszerítettek ki, amelyek korlátozták a véleménynyilvánításhoz, a békés gyülekezéshez, a vallásgyakorláshoz és a szabad mozgáshoz való jogot.

Kína

2014-ben a kínai kormány továbbra is rutinosan gyakorolta az elnyomást és alkalmazott kényszert, elsősorban a polgári és politikai jogokat támogató, valamint közérdekű ügyekkel foglalkozó szervezetekkel és személyekkel, etnikai kisebbségekkel, és az érzékenyebb ügyeket elvállaló ügyvédi irodákkal szemben. A korábbi évekhez hasonlóan a polgároknak idén sem volt lehetőségük a kormány leváltására, és csak korlátozott formában állt rendelkezésükre jogorvoslat a hivatali visszaélésekkel szemben. A hatóságok továbbra is cenzúrázták és szoros ellenőrzés alatt tartották az interneten folyó nyilvános diskurzust, és az ujugurok és a tibetiek tekintetében egyes területeken súlyosan korlátozták a véleménynyilvánítás szabadságát, a vallásszabadságot, az egyesülési szabadságot és a gyülekezési jogot. Bár a hatóságok a bírósági rendszeren keresztül számos esetben indítottak eljárást a hatalommal való visszaélés miatt, különös tekintettel a korrupcióra, a legtöbb esetben a Kínai Kommunista Párt először homályos és szelektíven alkalmazott párton belüli fegyelmi eljárások alapján végzett nyomozást, és büntetett meg tisztségviselőket. Azokkal a polgárokkal szemben, akik támogatták a hatalmi visszaélésekkel szembeni független harcot, az átláthatóságot és a jó kormányzást, eljárást indítottak. A munkahelyi biztonsági szabályok nem megfelelő érvényesítése továbbra is veszélyt jelentett a munkavállalók életére és egészségére. Augusztusban robbanás történt Csöcsiang tartományban egy gyárban, melynek következtében 146 munkavállaló életét veszítette; annak ellenére következett ez be, hogy a helyi önkormányzat egy héttel korábban biztonsági ellenőrzést végzett a gyárban, és állítólag semmilyen szabálysértést nem tapasztalt.

Kuba

A beszámolók szerint 2014-ben a kubai kormány fenyegetéseket, fizikai bántalmazást, megfélemlítést, a békés elégedetlenkedőkkel szemben erőszakos, a kormány által szervezett ellentüntetéseket, zaklatást és letartóztatást alkalmazott a véleménynyilvánítás szabadsága és a

gyülekezési jog korlátozása érdekében. Az utóbbi öt évben most volt a legmagasabb a civil társadalmat érintő, önkényes rövid távú fogva tartások száma (majdnem 9000). A december 17-i bejelentés kapcsán, amely szerint az Egyesült Államok és Kuba újra felveszi egymással a diplomáciai kapcsolatot, a kubai kormány szabadon bocsátott 53 olyan személyt, akiket mi és a nemzetközi közösségben mások is politikai foglyoknak tekintettünk, továbbá jelezte, hogy hajlandó szélesebb körű hozzáférést biztosítani az ENSZ-nek és a Vöröskereszt Nemzetközi Bizottságának. A kormány általánosságban továbbra is blokkolta a polgárok hozzáférést a cenzúrázatlan, független információhoz, súlyosan korlátozta az internet elérhetőségét, és letiltott bizonyos blogokat és weboldalakat azon kevés kubai számára, akik internet-hozzáféréssel rendelkeztek; az év végén azonban a kormány hajlandóságot mutatott arra, hogy bővítse a telekommunikációs beruházásokat a szigeten, ezáltal megnyitva a lehetőséget a jövőbeli szélesebb körű internet-hozzáférés előtt.

Koreai Népi Demokratikus Köztársaság

2014-ben a kormány továbbra is szigorú ellenőrzést gyakorolt a polgárai felett az élet legtöbb területén, így többek között nem biztosította a szabad véleménynyilvánításhoz, a békés gyülekezéshez, az egyesüléshez, a szabad mozgáshoz, valamint a lelkiismereti és vallásszabadsághoz való jog gyakorlását. Korlátozta a munkavállalói jogok gyakorlását, és nem biztosította polgárainak a lehetőséget a kormány leváltására. Műholdképek megerősítették a disszidensek azon beszámolóit, hogy a kormány politikai börtöntelegek hatalmas hálózatát tartja fenn, amelyekben embertelen körülmények uralkodnak, a rabok kényszermunkát végeznek, és nem várható, hogy túléljék a fogságot. A disszidensek továbbra is nyilvános kivégzésekről, eltűnésekről, önkényes letartóztatásokról és őrizetről, valamint kínzásokról számoltak be, és a hazaküldött menekültek súlyos büntetéseiről is érkeztek jelentések. A kínai határt átlépő menekültek és dolgozók veszélyeztetettek voltak az emberkereskedelem és a kizsákmányolás szempontjából. Az emberi jogok Koreai Népi Demokratikus Köztársaságban tapasztalható helyzete különösen nagy figyelmet kapott ebben az évben. Az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa által 2013-ban, Genfben létrehozott Vizsgálóbizottság februárban kiadott jelentése arra a következtetésre jutott, hogy a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság, valamint annak intézményei és tisztségviselői szisztematikus, széles körű és súlyos emberi jogi jogsértéseket követtek el, és ez a gyakorlat továbbra is fennáll. Ezenkívül a jelentés megállapította, hogy az elkövetett jogsértések sok esetben emberiség elleni bűncselekménynek minősültek.

Egyiptom

2014-ben a legfontosabb emberi jogi visszaélések között említhető, hogy a rendvédelmi erők túlzott mértékben alkalmaztak erőszakot, valamint hogy az országban nem tartották tiszteletben a polgári szabadságjogokat, így többek között korlátozták a véleménynyilvánításhoz, az egyesüléshez és a békés gyülekezéshez való jogot. A kormány az esetek többségében nem vizsgálta ki alaposan az emberi jogi jogsértéseket, vagy a vizsgálatok felmentő határozattal zárultak, ami állandósította a büntetlenség kultúráját. Voltak olyan tömeges tárgyalások, amelyek során nem személyenként végezték el a bizonyítást; egy új jogszabály kiterjesztette a katonai bíróságok hatáskörét

a polgári személyekre; ezenkívül egyre gyakrabban alkalmaztak hosszan tartó előzetes letartóztatást. A kormány több ezer olyan polgárát tartóztatta le, akik kormányellenes tüntetéseken vettek részt, köztük olyan nem vallásos, valamint iszlámista aktivistákat, akik megsértették a demonstrációkra vonatkozó korlátozó jellegű jogszabályokat. Terrorista csoportok országszerte halálos kimenetelű támadásokat intéztek állami, civil és biztonsági célpontok, köztük iskolák, imahelyek és tömegközlekedési eszközök ellen.

Irak

A rendvédelmi erők felett gyakorolt ellenőrzés következetlen volt, a biztonsági helyzet romlása pedig a – jórészt az iraki kormány hatókörén kívül működő – síita milíciák újjáéledését eredményezte. A jelentős számú súlyos emberi jogi jogsértést az Iszlám Állam követte el. Az Iszlám Állam szisztematikusan és széles körben támadott meg állami tisztségviselőket és a rendvédelmi erők tagjait, valamint polgári személyeket (különösen síitákat) vallási és etnikai kisebbségeket, nőket és gyermekeket. Az ENSZ becslései szerint több mint két millió ember kényszerült otthona elhagyására az országban január óta. A humanitárius válság júliusban és augusztusban tovább romlott, amikor az Iszlám Állam tagjai nemi alapú erőszakot követettek el, nőket és gyermekeket erőszakoltak meg, gyermekkatonákat toboroztak, és lerombolták a polgári infrastruktúrát. Egyre több jelentés érkezett a síita milíciák és a Népi Mozgósítási Bizottságok önkéntesei által elkövetett erőszakos cselekményekről és bűncselekményekről. Az önkéntes harcosok által elkövetett visszaélések állítólag emberrablásokat, zsarolást és gyilkosságokat is magukban foglaltak. 2014-ben ezenkívül olyan egyéb emberi jogi problémákról is érkeztek beszámolók mint a véleménynyilvánításhoz és a békés gyülekezéshez való jog korlátozása, újságírók zaklatása és újságírók elleni erőszak, valamint a vallásszabadság korlátozása. A kormányzat és a társadalom valamennyi szintjén tapasztalható korrupció is hozzájárult ahhoz, hogy Irakban nem álltak rendelkezésre hatékony eszközök az emberi jogok védelmére.

Nigéria

Az év során a Boko Haram országszerte számos támadást hajtott végre állami és civil célpontok ellen, aminek következtében több ezer ember vesztette életét vagy sérült meg, széles körű rombolásra és országon belüli kényszerített kitelepítésekre került sor, és több mint 100 000 ember menekült a szomszédos országokba. Az év során a Boko Haram gyermekkatonákat toborzott és sorozott be erőszakkal, és vállalta a felelősséget a Borno állam településein megvalósított összehangolt támadásokért. Az Abujában és annak peremvárosaiban a Boko Haram által megvalósított három robbantásban majdnem 150 ember vesztette életét; a Plateau állambeli Josban megvalósított robbantás legalább 118 ember életét követelte; a Kaduna állambeli robbantásokban pedig körülbelül 80 személy halt meg. A Boko Haram tetteire és olykor a bűnözésre adott általános válaszul a biztonsági szolgálatok állítólag törvénytelen kivégzéseket hajtottak végre, kínzást alkalmaztak, nemi erőszakot követtek el, önkényes letartóztatásokat fogatosítottak, rosszul bántak a fogvatartottakkal, és vagyontárgyak pusztulását okozták. Az országban ezenkívül széles körben volt tapasztalható társadalmi erőszak, ideértve az etnikai, regionális és vallási alapú erőszakot is. A büntetlenség a kormányzat minden szintjén széles körben jellemző volt, és csak néhány embert vontak jogilag

felelősségre a visszaélések és a korrupció miatt. A civil szervezetek szerint a Civilian Joint Task Force nevű önkéntes rendfenntartó csoport folytatta a gyermekek toborzását és a feltételezett Boko Haram-tagok meggyilkolását. A többi súlyos emberi jogi probléma között említhető a polgárok magánélethez való jogának, valamint a véleménynyilvánítás, a békés gyülekezés, a vallásszabadság és a szabad mozgás jogának megsértése. A nők elleni erőszak, a gyermekek szexuális kizsákmányolása, a szexuális beállítottságon, a nemi identitáson, a nemzetiségen, a területi származáson, a valláson és a fogyatékoságon alapuló diszkrimináció, valamint a kényszermunka és az adósrabszolgaság egész évben komoly problémát jelentettek.

Pakisztán

Pakisztánban 2014 folyamán nagyon sokféle súlyos emberi jogi probléma állt fenn, amelyek között a jogállamiság tiszteletben tartásának hiánya és állítólagos törvénytelen kivégzések is említhetők. Folytatódott az újságírók zaklatása és az öncenzúra, és jelentős támadásokat intéztek újságírók és médiaszervezetek ellen. A kormányzati intézkedések és a jogszabályok korlátozták a vallásszabadság gyakorlását, különösen a vallási kisebbségek esetében, valamint korlátozták a békés gyülekezéshez és a szabad mozgáshoz való jogot is. A többi emberi jogi probléma között említhetők a bejelentett eltűnések, a kínzások és a gyakori tömeges, illetve felekezeti hovatartozáson alapuló erőszak. Továbbra is súlyos problémát jelentett a kormányzaton és a rendőrségen belüli korrupció, valamint a nemi erőszak, a családon belüli erőszak, a „becsületbeli” bűncselekmények, illetve a nőkkel és lányokkal szembeni hátrányos megkülönböztetés. A széles körben elterjedt emberkereskedelem – ideértve a kényszermunkát és az adósrabszolgaságot is –, valamint a gyermekek bántalmazása és üzletszerű szexuális kizsákmányolása továbbra is folytatódott. A nemzet munkavállalóinak többségére nem vonatkozott semmilyen szövetségi munkajogi szabályozás, és csak minimálisan tartották tiszteletben a munkavállalói jogokat. Az emberi jogi visszaélések sok esetben büntetlenek maradtak, ami táplálta a büntetlenség kultúráját. A militáns szervezetek és más nem kormányzati szereplők által elkövetett erőszakos cselekmények, visszaélések és vallási intolerancia eredményeként az ország egyes részeiben teret nyert a törvénytelen kultúrája.

Oroszország

Februárban az ország hadereje jogellenesen belépett az ukrain Krím-félszigetre, amelyet aztán márciusban elfoglalt, és megpróbált Oroszországhoz „csatolni”. Több ezer polgári személy vesztette életét vagy szenvedett sérüléseket, és széles körben voltak tapasztalhatók emberi jogi visszaélések; mindezt az orosz támogatást élvező kelet-ukrainai szeparatistáknak és az Krím-félszigeten található orosz megszállási hatóságoknak tulajdonították. Az ukrain konfliktus ezenkívül súlyos törvénytelen állapotokat eredményezett az ukrán határ mentén, különösen több, ukrán állampolgárokat érintő, nagy port kavarázó emberrablási ügygel, valamint azzal kapcsolatban, hogy a szeparatista harcosok és az orosz kormányzati erők akadálytalanul mozogtak Oroszország és Ukrajna között. Az orosz kormány új elnyomó jellegű törvényeket fogadott el, és a meglévő törvényeket szelektíven alkalmazta, hogy a kormányt bíráló tevékenységekben részt vevő jogalanyokat zaklassa, rossz hírbe hozza, bebörtönözze és fogva tartsa.

Különösen olyan személyeket és szervezeteket érintett mindez, akik bevallottan támogatták az ukrán kormányt, vagy elleneztek az orosz kormány ukrajnai tevékenységét. A kormányzat továbbá folytatta az LMBT közösség tagjaival, egyes vallási és etnikai kisebbségekkel és a migráns munkavállalókkal szembeni hátrányos megkülönböztetés gyakorlatát, valamint politikai alapon eljárást is indított ilyen személyek ellen. A hatóságok állítólag változatos módszereket alkalmaztak az LMBT gyűlések megszakítására, valamint a szervezők és a résztvevők megfélemlítésére, a találkozók lemondásától kezdve egészen a bombariadókig. Az észak-kaukázusi területeken a kormányzati erők, a felkelők, az iszlámista harcosok és a bűnözői csoportok közötti konfliktus számos esetben az emberi jogok megsértéséhez és a jogállamiság elvének általános meggyengüléséhez vezetett. Az országban ezenkívül széles körben elterjedt volt a korrupció.

Szudán

Szudánban az emberi jogi visszaélések és jogsértések körében a beszámolók szerint polgári területek válogatás nélküli és szándékos bombázására, valamint polgári személyekkel szembeni fegyveres támadásokra került sor Darfurban és a Két Területen (Two Areas); humanitárius létesítményeket támadtak meg; és törvénytelen kivégzéseket hajtottak végre. A kormányerők, a kormány által felfegyverzett alakulatok és a darfuri lázadó mozgalmak közötti összecsapások minden oldalról jelentős számú halálos áldozatot követeltek. A felfegyverzett ellenzék polgári célpontokat bombázott, melynek következtében civil személyek veszítették életüket, illetve sérültek meg a Két Területen. Januárban Bashir elnök úr bejelentette, hogy Nemzeti Párbeszédre fog sor kerülni annak érdekében, hogy demokratikus reformokat tárgyaljanak meg az ellenzéki pártokkal és a civil társadalommal; azonban a kormánynak mindeddig nem sikerült olyan környezetet kialakítania, amely elősegítené a nyílt, széles körű képviseletet biztosító és átfogó párbeszédet, továbbá a kormányzat ellenzéki és civil társadalmi szereplőket tartóztatott le.

Dél-Szudán

2014-ben Dél-Szudánban tovább súlyosbodott a belső konfliktushelyzet, ami a világ egyik legborzasztóbb humanitárius katasztrófáját eredményezte, és számos emberi jogi visszaéléssel járt. A kormányerők és a korábbi elnökhelyettes, Riek Machar Teny által vezetett ellenzéki erők közötti konfliktus széles körű erőszakot – többek között etnikai alapú gyilkosságokat – és politikai instabilitást eredményezett. Mind a kormányzati, mind az ellenzéki erők intéztek támadásokat a polgári lakosság ellen, a béketárgyalások pedig az év végén még függőben voltak, ami azzal járt, hogy 1,5 millió ember továbbra sem térhetett vissza az otthonába. A rendvédelmi és az ellenzéki erők egész évben emberi jogi jogsértéseket és visszaéléseket követtek el, köztük emberölést és nemi erőszakot is. A kormány a civil társadalom tagjait, az újságírókat és az eltérő véleményen lévő politikai szereplőket is megfélemlítette, illetve zaklatta, a véleménynyilvánításhoz és az egyesüléshez való jog gyakorlásának korlátozása pedig továbbra is súlyos probléma maradt. A kormány korlátozta az Egyesült Nemzetek dél-szudáni missziójának és a civil szervezetek tagjainak szabad mozgását, és az ENSZ-misszió, valamint a civil szervezetek dolgozóit egyre többször támadták meg, illetve zaklatták.

A nőekkel és a lányokkal szembeni erőszak és hátrányos megkülönböztetés széles körben jellemző volt, a büntetlenség pedig továbbra is súlyos problémát jelentett.

Szíria

Jóllehet Bassár Aszad elnök már 2000 óta önkényuralmi rendszerben kormányozza Szíriát, a 2012-ben kezdődött polgárháború alatt az ország területének jelentős részén elszaporodtak a fegyveres csoportok. A polgárháború, amely az országban tapasztalható korrupció, diktatúra és emberi jogi jogsértések elleni békés tüntetések után vette kezdetét, egész 2014-ben folytatódott. Június 29-én az Iszlám Állam bejelentette az Iszlám „Kalifátus” megalapítását Irakban és Szíriában, Rakka városában található központtal. Az Aszad-rezsim továbbra is válogatás nélkül alkalmazott halálos áldozatokkal járó erőszakot az egész országban, városok, lakott területek és a polgári infrastruktúra elemei, így iskolák, kórházak, mecsetek, templomok és lakóházak ellen. November 1-jén több mint 3,2 millió menekült volt regisztrálva az Egyesült Nemzetek menekültügyi főbiztosának hivatalánál a szomszédos országokban és Észak-Afrikában, és óvatos becslések szerint az országon belül több mint 7,6 millió ember kényszerült otthona elhagyására. Az uralkodó rendszer állítólag továbbra is széles körben alkalmazott kényszert és követelt el nemi erőszakot – gyermekek ellen is –, továbbá állandósultak a mérszárlások, a kényszerű kitelepítések és az éhezés. A kormány szigorúan megtagadta a polgáraitól a polgári szabadságjogok gyakorlását, a korrupció pedig óriási méreteket öltött. A vallásszabadságot és a mozgás szabadságát továbbra is korlátozták, valamint a rendszer következetesen korlátozta az egészségügyi szolgáltatók hozzáférését azokhoz a személyekhez, akiknek nagy szüksége lett volna az ellátásra. A beszámolók szerint egyre nagyobb méreteket öltött az emberkereskedelem, a gyermekek erőszakos toborzása és a konfliktusban való felhasználása, valamint a nők és lányok kényszerű férjhez adása azért, hogy az Iszlám Állam harcosainak szexuális rabszolgái legyenek. A rendvédelmi erők soraiban és a kormányzat egyéb területein is mélyen gyökerezett a mindent átható büntetlenség, és a rendszer állítólag gyakran védelmébe vette a tagjait, és visszaélések elkövetésére bátorította őket. Az Iszlám Állam és a fegyveres terrorista csoportok szintén rendkívül sokféle visszaélést követtek el, ideértve a tömeges gyilkosságokat, robbantásokat, azonnali kivégzéseket, a felekezeti hovatartozás miatti erőszakos kitelepítéseket, valamint a külföldi újságírók és segélyszervezeti munkatársak lefejezését.

Thaiföld

Május 22-én egy vérontás nélküli puccsal a Nemzeti Tanács a Békéért és a Rendért nevű, Prayut Chan-Ocha tábornok által vezetett, katonai és rendőrségi vezetőket tömörítő szervezet megdöntötte a Puea Thai politikai párthoz tartozó Yingluck Shinawatra által vezetett ideiglenes kormányt. A puccs vezetői hatályon kívül helyezték az alkotmányt (kivéve a monarchiával kapcsolatos rendelkezéseket), felfüggesztették a parlamentet, folytatták a két nappal korábban, május 20-án bevezetett statáriumot, és több olyan rendeletet adtak ki, amelyek súlyosan korlátozták a polgári szabadságjogok gyakorlását. Az említett korlátozások között említendő a véleménynyilvánítás és a gyülekezés szabadságának, valamint a sajtószabadság korlátozása. A Nemzeti Tanács a Békéért és a Rendért vádemelés nélkül beidézett és őrizetbe vett több mint

900 politikai vezetőt, értelmiségit, újságírókat és másokat, akik közül sokakat akár hét napig is fogva tartott.

A Nemzeti Tanács a Békéért és a Rendért július 22-én kihirdetett egy ideiglenes alkotmányt, július 31-én pedig kijelölte a Törvényhozó Nemzetgyűlés résztvevőit, akik augusztus 21-én egyhangúan miniszterelnökké választották Prayut Chan-Ocha tábornokot, a puccs és a hadsereg vezetőjét.

Türkmenisztán

Türkmenisztánban a beszámolók szerint a jelentős emberi jogi problémák közé tartoztak az önkényes letartóztatások, a kínzások, valamint a vallás-, a véleménynyilvánítási, a gyülekezési és a mozgásszabadság gyakorlásának korlátozása. A polgároknak nem volt lehetőségük arra, hogy tisztességes, szabad választások útján leváltják a kormányt. Szintén gondot jelentett a jogszerű eljárás megtagadása, a nőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetés és a munkavállalók szabad egyesülésére vonatkozó korlátozások. A kormány továbbra is cenzúrázta az újságokat, és megtiltotta az elnökre vonatkozó kritikák és a politikai ellenzék nézeteinek közzétételét. A belföldi újságírók és a külföldi tudósítók a kormányzat megtorlásától való félelmük miatt öncenzúrát alkalmaztak. A jog szerint a kormánnyal szembeni bárminemű szembenállás államellenes bűncselekménynek minősül, a bírói kar pedig a végrehajtó hatalmi ág alárendeltségében működik. Az ellenzéki csoportok és néhány nemzetközi szervezet azt állította, hogy a kormány politikai foglyokat tartott őrizetben. Az állami tisztségviselők – köztük a rendfenntartó szervek dolgozói is – büntetlenül követtek el korrupciós cselekményeket és visszaéléseket.

Üzbegisztán

Üzbegisztánban a következők voltak a legjelentősebb emberi jogi problémák: a fogvatartottak kínzása és bántalmazása a rendvédelmi erők által, a vallásszabadság gyakorlásának széles körű korlátozása és a kormány választások útján való leváltásának lehetetlensége. A kormánytisztviselők gyakran vettek részt korrupciós ügyekben büntetlenül, a hatóságok pedig emberi jogi aktivistákat, újságírókat és más, a kormányt bíráló személyeket (valamint a felsoroltak családtagjait) bántalmaztak, illetve politikai indokkal perbe fogták és fogva tartották őket. A véleménynyilvánítás, valamint a gyülekezési és egyesülési szabadság, illetve a civil társadalom korlátozása egész évben súlyos probléma volt. Jóllehet 2014-ben az éves gyapotbetakarítás során jelentős mértékben lecsökkent az állam által a gyermekek körében szervezett kényszermunka, a kormányzat a felnőtteket továbbra is kényszerítette a gyapotszedésre.

Venezuela

A rendvédelmi erők és a kormányt támogató fegyveres csoportok emberi jogi jogsértéseket követtek el – különösen februártól májusig – az országban széles körben megrendezett tüntetések résztvevőivel szemben. A beszámolók szerint erőszak alkalmazására is sor került a kormányellenes tüntetések feloszlátása céljából, a tüntetőket pedig önkényesen letartóztatták, megkínózták, és bebörtönözték.

A kormány több ellenzéki személyt is letartóztatott és bebörtönzött, ellehetetlenített és beolvasztott több sajtóorgánumot, továbbá újságírókat zaklatott és fenyegetett meg vagyonuk lefoglalása, bírságok, célzott jogszabályok, illetve bűnügyi nyomozások révén. A kormány a bírói testületen keresztül félemlítette meg és vonta szelektíven eljárás alá azokat a politikai, civil társadalmi, szakszervezeti és üzleti vezetőket, akik bírálták a kormány politikáját és cselekedeteit. A kormányzat intézkedései gátolták a véleménynyilvánítás szabadságának érvényesítését, és korlátozták a sajtószabadságot.

Vietnam

2014. január 1-jén Vietnam kormánya jelentős alkotmánymódosításokat írt alá és hirdetett ki, köztük egy külön fejezetet az emberi jogokról, azonban a kormány még nem léptette hatályba az említett fejezetre vonatkozó végrehajtási jogszabályokat. 2014-ben az ország legjelentősebb emberi jogi problémái továbbra is a politikai jogok gyakorlásának súlyos korlátozásában nyilvánultak meg, ideértve a polgárok azon képességének korlátozását, hogy gyakorolják polgári szabadságjogaikat. A kormány korlátozta a vallásszabadságot, a gyülekezési jogot, az egyesülési jogot és a szabad mozgást, valamint elnémította az elégedetlenkedő hangokat, korlátozta az internetes véleménynyilvánítás szabadságát és a sajtószabadságot, és továbbra is korlátozta a magánélethez való jogot. Bár a független civil szervezetek száma jelentősen megnőtt, és a hatóságok bizonyos mértékű toleranciát tanúsítottak az irányukban, a kormány továbbra is szigorú ellenőrzést gyakorolt a civil szervezetek (ideértve az emberi jogi szervezeteket is) bejegyzése felett. A rendőrség továbbra is rosszul bánt a gyanúsítottakkal a letartóztatás és az őrizet során, nem biztosította a tisztességes tárgyaláshoz való jogot, az igazságszolgáltatási rendszer átláthatatlan volt, és nem volt független, az ügyek kimenetelét pedig gyakran befolyásolták politikai, illetve gazdasági szempontok.